

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Віталій ДЯЧЕК

2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Аналіз кон'юнктури ринку»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 051 «Економіка»

освітня програма «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»

вид дисципліни за вибором

факультет економічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету
“27” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Тетяна ЧАЛА, доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту ХНУ імені В. Н. Каразіна, канд. екон. наук, доцент.

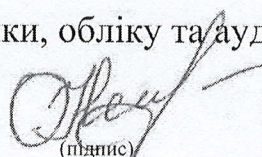

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “26” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

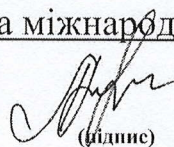

(підпис)

Оксана НЕСТЕРЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником
проектної групи) «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»

(підпис)

Юлія ЛАЗЕБНИК

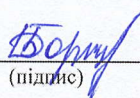
Програму погоджено науково-методичною комісією
економічного факультету

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Дар'я ЗАГОРСЬКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Аналіз кон'юнктури ринку» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності (напрямку) 051 «Економіка» освітня програма «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань і практичних навичок з економіко-статистичного аналізу та оцінювання загальноекономічної й товарної кон'юнктури ринку.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування знань з аналізу факторів формування кон'юнктури ринку, дослідження взаємозв'язків та взаємозалежностей кон'юнктурних процесів;
- набуття навиків моделювання та прогнозування економічної кон'юнктури;
- вироблення вміння використовувати отримані знання в практичній діяльності.

Після завершення курсу студент має набути такі **загальні, фахові та спеціалізовані компетентності**:

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ДСК2. Здатність до бізнес-аналітики, статистичного забезпечення та обґрунтування управлінських рішень щодо ведення бізнесу (здатність проводити системний аналіз зовнішнього та внутрішнього бізнес-середовища діяльності суб'єктів господарювання; здатність визначати вплив макро- і мікро-економічних елементів на бізнес; здатність використовувати відповідні інструменти для аналізу бізнес-середовища; здатність проводити фінансовий та кредитний аналіз).

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
16 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
88 год.	110 год.
у тому числі, контрольна робота	
25 год.	25 год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

РН4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ДРН2. Демонструвати навички проведення бізнес-аналізу, оцінювання стану та тенденцій розвитку економічних явищ і процесів, факторів формування зовнішнього (та внутрішнього) бізнес-середовища функціонування підприємств.

ДРН3. Демонструвати спроможність до статистичного забезпечення та обґрунтування управлінських рішень у бізнесі на основі системного аналізу, багатовимірною статистичного аналізу, моделювання та прогнозування бізнес-процесів.

ДРН4. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі економіки, бізнес-аналітики та міжнародної статистики. Володіти методикою проведення фінансового та кредитного аналізу, оперувати аналітичною інформацією, здійснювати зіставлення параметрів економічних процесів, виявлення змін і аналізу причин їх виникнення, діагностування підприємства і позиціонування його у бізнес-середовищі.

Після завершення курсу студент має здобути **знання**:

- усвідомлювати основні напрями дослідження економічної кон'юнктури;
- виявляти особливості розрахунку основних показників ринкової кон'юнктури;
- демонструвати розуміння методологічних засад вимірювання інтенсивності динаміки ринкових процесів;

- визначати та описувати принципи аналізу основної тенденції розвитку, оцінювання сезонних і циклічних коливань;
вміння:
- застосовувати економіко-статистичні методи обробки інформації;
- проводити системний аналіз макроекономічного середовища функціонування суб'єктів підприємницької діяльності;
- аналізувати динаміку складних соціально-економічних явищ за допомогою різних статистичних методів;
- визначати й аналізувати кон'юктуроформуючі фактори, що зумовлюють ринкову ситуацію;
- визначати вплив факторів зовнішнього середовища на діяльність підприємства, адаптувати підприємство до швидкозмінного зовнішнього середовища;
- демонструвати володіння методикою визначення рівня ринкової концентрації та монополізації;
- проводити статистичний аналіз кон'юктури ринку із використанням інформації міжнародних баз даних.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади аналізу кон'юктури ринку

Тема 1. Сутність економічних категорій дослідження кон'юктури ринку

Поняття й сутність кон'юктури ринку. Сутність й види економічної кон'юктури. Етапи дослідження економічної кон'юктури.

Тема 2. Інформаційне забезпечення дослідження кон'юктури ринку

Класифікація інформації. Первинна та вторинна інформація. Класифікація методів збору інформації. Використання програмного забезпечення при проведенні аналізу кон'юктури ринку.

Тема 3. Система показників дослідження кон'юктури ринку

Система статистичних показників кон'юктури ринку. Формування системи показників дослідження кон'юктури ринку. Особливості розрахунку основних показників ринкової кон'юктури.

Розділ 2. Методи аналізу кон'юктури ринку

Тема 4. Методи оцінки концентрації ринку

Поняття, види конкуренції та ринкових структур. Поняття ринкової концентрації. Визначення рівня ринкової концентрації. Стандартний показник концентрації CR . Індекс Херфіндала – Хіршмана.

Тема 5. Кон'юктурні дослідження попиту та пропозиції

Економічна природа попиту та пропозиції. Динаміка попиту та пропозиції. Співвідношення попиту та пропозиції на окремих фазах економічного циклу. Статистичні методи оцінювання еластичності попиту та пропозиції. Поняття та види місткості товарного ринку. Основні методи визначення місткості товарного ринку.

Тема 6. Аналіз цінних показників кон'юктури ринку

Роль і функції ціни на ринку. Класифікація цін як основа їхній диференційованого вивчення. Фактори ринкового ціноутворення. Основні методи ринкового ціноутворення.

3. Структура навчальної дисципліни*

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь-го	у тому числі					усь-го	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади аналізу кон'юнктури ринку												
Тема 1. Сутність економічних категорій дослідження кон'юнктури ринку	12	2	2	–	–	8	15,5	1	0,5	–	–	14
Тема 2. Інформаційне забезпечення дослідження кон'юнктури ринку	14	3	2	–	–	9	15,5	1	0,5	–	–	14
Тема 3. Система показників дослідження кон'юнктури ринку	14	3	2	–	–	9	16	1	1	–	–	14
Разом за розділом 1	40	8	6	–	–	26	47	3	2	–	–	42
Розділ 2. Методи аналізу кон'юнктури ринку												
Тема 4. Методи оцінки концентрації ринку	20	3	4	–	–	13	16,5	1	0,5	–	–	15
Тема 5. Кон'юнктурні дослідження попиту та пропозиції	19	3	4	–	–	12	15,5	1	0,5	–	–	14
Тема 6. Аналіз цінових показників кон'юнктури ринку	16	2	2	–	–	12	16	1	1	–	–	14
Разом за розділом 2	55	8	10	–	–	37	48	3	2	–	–	43
Контрольна робота	25	–	–	–	–	25	25	–	–	–	–	25
Усього годин	120	16	16	–	–	88	120	6	4	–	–	110

* структура навчальної дисципліни (години на вивчення) може змінюватись у зв'язку із змінами законодавства, ступенем засвоєння матеріалу студентами, коригуванням структури навчального року (графіку навчального процесу) тощо. Можлива зміна послідовності розкриття навчального матеріалу в межах окремого розділу або теми, але так, щоб не порушувалась загальна логіка його викладу.

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Сутність економічних категорій дослідження кон'юнктури ринку	2	0,5
2	Тема 2. Інформаційне забезпечення дослідження кон'юнктури ринку	2	0,5
3	Тема 3. Система показників дослідження кон'юнктури ринку	2	1
4	Тема 4. Методи оцінки концентрації ринку	4	0,5
5	Тема 5. Кон'юнктурні дослідження попиту та пропозиції	4	0,5
6	Тема 6. Аналіз цінових показників кон'юнктури ринку	2	1
	Разом	16	4

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи (назва теми)	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Проробка конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури по темах, які викладаються на лекціях	12	30
2	Підготовка до практичних занять	18	22
3	Підготовка до поточного контролю	12	23
4	Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)	21	10
	Виконання контрольної роботи з курсу	25	25
	Разом	88	110

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика і техніка викладання, але і висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як кейс-метод, проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами і увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносять питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладають їх стисло. Лекційне заняття, проведене у такий спосіб, пробуджує у студента активність та увагу до сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він отримав під час лекції.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання навчальної дисципліни представлено в табл.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади аналізу кон'юнктури ринку	
Тема 1. Сутність економічних категорій дослідження кон'юнктури ринку	Міні-лекція, дискусія
Тема 2. Інформаційне забезпечення дослідження кон'юнктури ринку	Лекція, дискусія
Тема 3. Система показників дослідження кон'юнктури ринку	Лекція
Розділ 2. Методи аналізу кон'юнктури ринку	
Тема 4. Методи оцінки концентрації ринку	Лекція
Тема 5. Кон'юнктурні дослідження попиту та пропозиції	Проблемна лекція з питання: Практика організації кон'юнктурних досліджень попиту та пропозиції
Тема 6. Аналіз цінних показників кон'юнктури ринку	Кейс-метод – Аналіз цінних показників кон'юнктури ринку

8. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Аналіз кон'юнктури ринку» передбачає всі види занять, передбачених навчальним планом. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи оцінювання знань:

•*поточний контроль* здійснюється на практичних заняттях під час усної співбесіди зі студентами за результатами виконання домашніх завдань, перевірки розв'язання типових задач; перевірки розв'язання нетипових задач на використання знань в практичних ситуаціях;

•*проміжний контроль* проводиться за допомогою проведення тестового контролю;

•*підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену з усього курсу.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання контрольної роботи;
- складання проміжного контролю за розділами.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Проміжний тестовий контроль проводиться один раз на семестр. Тривалість тестування – 1,5 години. Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності.

Тести можуть бути застосовані як із метою контролю, так і для закріплення теоретичних знань і практичних навичок.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Підсумковий контроль за курсом – у формі екзамену.

Екзамен здійснюють за екзаменаційними завданнями, які містять три питання (два теоретичних питання й одне практичне завдання) і тести. Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною.

Екзамене завдання оцінюється за чотирирівневою шкалою.

9. Схема нарахування балів та критерії оцінювання знань студентів

Структура засобів контролю та розподіл балів із дисципліни «Аналіз кон'юнктури ринку» наведена нижче.

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6					
5	5	5	5	5	5	30	60	40	100	

T1, T2 ... – теми розділів.

Узагальнена схема нарахування балів (заочна форма)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Екзамен	Сума	
Розділ 1			Розділ 2			Контрольна робота, передбачена навчальним планом			Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5	5	5	5	5	5	30	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ДЛЯ ДИСЦИПЛІНИ

Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. *Повнота виконання завдання:* елементарна; фрагментарна; повна; неповна.

2. *Рівень самостійності студента*

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. *Сформованість навчально-інформаційних умінь* (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. *Сформованість навчально-інтелектуальних умінь* (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. *Рівень сформованості фахових методичних вмінь* (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

- *Повнота відповіді або виконання завдання:* елементарна; фрагментарна; повна; неповна.
- *Рівень сформованості логічних умінь:* елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання контрольної роботи

Максимальна оцінка за виконання завдань контрольної роботи – 30 балів.

Контрольна робота оцінюється за критеріями:

- самостійності виконання;
- логічності та послідовності викладення матеріалу;
- деталізації плану;
- повноти та глибини розкриття теми, аналітичної частини;
- наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми і т. д.);
- кількості використаних джерел;
- використання статистичної інформації, додаткових літературних джерел та ресурсів мережі Інтернет;
- відображення практичного досвіду;
- обґрунтованості висновків;
- наявності конкретних пропозицій і прогнозів з обов'язковим посиланням на використані літературні джерела;
- якості оформлення, презентації та захисту контрольної роботи.

Параметри та критерії оцінювання контрольної роботи

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів
Оцінювання якості контрольної роботи	0-20
Відповідність змісту контрольної роботи темі та затвердженому плану	0-3
Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату	0-5
Коректність застосування статистичних методів для дослідження соціально-демографічних явищ і процесів	0-5
Обсяг та адекватність використаних при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань	0-2
Відповідність оформлення контрольної роботи встановленим вимогам	0-5
Оцінювання захисту контрольної роботи	0-10
Вміння чітко та стисло викласти основні результати дослідження	0-2
Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання	0-3
Змістове наповнення та оформлення презентації	0-5
Разом	0-30

Допуск студента до підсумкового контролю

Допуск студента до підсумкового контролю здійснюється за умови отримання не менше 10 балів за сумарними результатами усіх видів поточного семестрового контролю.

Критерії оцінювання на екзамені

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою: зараховано (відмінно, добре, задовільно) не зараховано (незадовільно). За екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

- Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:
  - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
  - викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язно й обґрунтовано;
  - навести вірне рішення задачі та тестів.
- Для одержання оцінки «добре» (25-34 бала) студент повинен:
  - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
  - викласти теоретичний матеріал зв'язно й обґрунтовано;
  - можливі помилки у відповідях на тести.
- Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 бала) студент повинен:
  - викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
  - можливі помилки при розв'язанні задачі та в тестах.

4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередніх пунктах.

Кожне екзаменаційне завдання оцінюється окремо.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового завдання).

У відповідності до набраних студентом балів за розділами та за екзамен оцінка знання матеріалу проводиться за дворівневою шкалою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Методичні рекомендації до написання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Статистичний аналіз кон'юнктури ринку» / Т. Г. Чала Т. Г., Д. І. Черненко, Г. С. Корепанов. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 32 с.
2. Міжнародна статистика : навчальний посібник / О. С. Корепанов, В. М. Соболев, Т. Г. Чала та ін. ; за ред. В. М. Соболева, Т. Г. Чалої. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 442 с.
3. Чала Т.Г. Аналіз кон'юнктури ринку: дистанційний курс на платформі LMS Moodle. URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1004>.
4. Benzo R., Mohsen M. G., Fourali Ch. Marketing Research: Planning, Process, Practice. SAGE Publications Ltd, 2017. 432 p.
5. Burns A. C., Bush R. F. Marketing Research, Global Edition. Pearson, 2016. 496 p.
6. Charry K., Coussement K., Demoulin N., Heuvinck N. Marketing Research with IBM® SPSS Statistics: A Practical Guide. Routledge, 2016. 264 p.
7. Grigsby M. Marketing Analytics: A Practical Guide to Improving Consumer Insights Using Data Techniques. Kogan Page, 2018. 240 p.

Допоміжна література

1. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
2. Комлева М. А., Чала Т. Г. Застосування сингулярного спектрального аналізу для прогнозування динаміки ринку землі сільськогосподарського призначення в Україні. *Innovations and prospects of world science*. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2022. Pp. 936-938. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/02/INNOVATIONS-AND-PROSPECTS-OF-WORLD-SCIENCE-2-4.02.22.pdf>
3. Соболев В.М., Корепанов О.С., Чала Т.Г., Молошніков Є.В. Вплив ринку будівельних матеріалів на економічне зростання в умовах війни: порівняльний макро- та мікроаналіз. *Бізнес Інформ*. Харків. 2024. № 1. С. 124–131. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-1_0-pages-124_131.pdf
4. Чала Т. Г., Корепанов Г. С., Черненко Д. І. UN Comtrade Database як інформаційне джерело наукових досліджень з міжнародної торгівлі товарами країн Європейського Союзу // *Бізнес Інформ*. 2016. № 11. С. 48–53.
5. Чала Т.Г., Савченко Д.Б. Статистичний аналіз ринку послуг мийки автомобілів. *Innovations and Prospects in Modern Science*. VI Міжнар. наук.-практ. конф., 5–7.06.2023, Стокгольм, Швеція. С. 586–589. URL: <https://sci-conf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo->

praktichna-konferentsiya-innovations-and-prospects-in-modern-science-5-7-06-2023-stokholm-shvetsiya-arhiv/

6. Chala T., Korepanov G., Chernenko D. Statistical analysis of international merchandise trade between Latvia and Ukraine using international databases. *Baltic Journal of Real Estate Economics and Construction Management*. Volume 11 (2023), Issue 1. 2023. PP.26–36.

7. Chala T., Korepanov O., Lazebnyk Y., Korepanov G., Chernenko D. Statistical modelling and forecasting of wheat and meslin export from Ukraine using the singular spectral analysis. *STATISTICS IN TRANSITION new series and STATISTICS OF UKRAINE Joint Special Issue: A New Role for Statistics*. Vol. 23, No. 5, 2023. pp. 185–213.

8. Lazebnyk Y., Korepanov O., Chala T., Korepanov G., Chernenko D., Plumite U., Komlieva M. Statistical modelling of factors influencing the agricultural land market in Ukraine. *Latvian Journal of Physics and Technical Sciences*. ISSN 0868-8257. Latvia. 2022. Issue 6. Vol. 59. Pp. 52–67. DOI: 10.2478/lpts-2022-0047. URL: https://fei-web.lv/images/zurnali/2022/FEI_Zurnal_2022-6.pdf.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Metadata Classifications. RAMON – Reference And Management Of Nomenclatures // Eurostat. European Commission. URL: http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/index.cfm?TargetUrl=DSP_PUB_WELC (дата звернення: 01.04.2023).
3. WTO Statistics Database // World Trade Organization (WTO). URL: <http://stat.wto.org/Home/WSDBHome.aspx?Language=E> (дата звернення: 01.04.2023).
4. UN Comtrade Database // United Nations. URL: <http://comtrade.un.org> (дата звернення: 01.04.2023).

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі.

У разі проведення екзамену/заліку в дистанційній формі використовується LMS платформа Moodle з автентифікацією здобувача у режимі відеоконференції з Zoom. Реєстрація (допуск до складання) учасників освітнього процесу, а також обмін контрольними (підсумковими) завданнями та відповідями на них здійснюється винятково з корпоративної електронної пошти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (домен – karazin.ua) із забезпеченням академічної доброчесності. При проведенні екзамену/заліку в дистанційній формі використовуються технічні і програмні засоби, які дозволяють забезпечити аудіо- і відео- фіксацію.

Режим доступу до курсу на LMS платформі Moodle: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1004>.